

Kaisa Juuso ps ym.

Kirjallinen kysymys menettelystä koronajäljitysovelluksen hankinnassa

Eduskunnan puhemiehelle

Sosiaali- ja terveysministeriö valmistelee koronaviruksen etenemisen jäljitysovelluksen hankintaa. STM:n mukaan hankkeen kustannukset on arvioitu seuraavasti:

- Hankekoordinaatio, vaatimusmäärittelyn tarkentaminen ja muut asiantuntijatehtävät (THL) 0,4 milj. euroa
- Sovellus ja taustajärjestelmän kehittäminen (palveluntuottaja) 3,2 milj. euroa
- Käyttönoton tuki ja viestintä (THL, palveluntuottaja) 1,4 milj. euroa
- Ylläpidon kustannukset tarkennetaan myöhemmin.

Virallisia jäljitysovelluksia on otettu käyttöön jo lukuisissa maissa, kuten Saudi-Arabiassa, Bahrainissa, Kiinassa, Kolumbiassa, Tšekissä, Ghanassa, Intiassa, Israelissa, Malesiassa, Pohjois-Makedoniassa ja Singaporessa. Tämän lisäksi muun muassa Hollanti, Islanti, Norja, Iso-Britannia, Irlanti, Saksa, Puola, Ranska, Italia, Itävalta, Sveitsi, Venäjä ja Yhdysvallat ovat kehittämässä jäljitysovellusta tai valmistelemassa sen käyttöönottoa. Ainakin Itävallan, Saksan, Puolan, Hollannin, Islannin, Israelin, Italian, Tšekin, Singaporen ja Yhdysvaltojen sovellukset ovat avointa lähdekoodia ja niiden lähdekoodit on julkaistu. Esimerkiksi Australia ja Uusi-Seelanti ovat kehittämässä omia sovelluksia Singaporen sovelluksen lähdekoodin pohjalta. Tämän lisäksi Google ja Apple tiedottivat 10.4.2020 suunnittelevansa jäljitysrajapintaa ja suoraan käyttöjärjestelmiin integroitavaa toiminnallisuutta.

Sovelluksen toteutuksen on tarkoitus tapahtua alle kahdessa kuukaudessa. Sovelluksen ja taustajärjestelmän kehittämiseen on varattu 3,2 miljoonaa euroa. Tämä tarkoittaisi sovelluksen toteutukselle noin 75 000 euron päivähintaa. Sovelluksen toteuttamista ei kuitenkaan tarvitse aloittaa tyhjästä, vaan pohjana voidaan hyödyntää lukuisten muiden valtioiden jo kehittämiä ja käyttöönotettavia sovelluksia, joiden lähdekoodi on julkaistu ja vapaasti käytettävissä. Muiden jo tekemän työn hyödyntäminen olisi myös tarkoituksenmukaista, koska silloin sovellus saataisiin käyttöön ilman tarpeettomia viivytyksiä.

Hankintalaissa säädetään kansallisista kynnysarvoista palveluhankinnoissa. Palveluhankintoja ja suunnittelukilpailuja koskee 60 000 euron kansallinen kynnysarvo. Tämän lisäksi hankintadirektiivistä ja käyttöoikeussopimusdirektiivistä johtuvat EU-kynnysarvot, jotka ovat 134 000 euroa valtion keskushallintoviranomaisten palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa sekä 207 000 euroa muiden hankintayksiköiden palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa.

Kirjallinen kysymys KK 384/2020 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten sosiaali- ja terveysministeriö on päätenyt koronajäljityssovellushankkeen kustannusarviossa esitettyihin summiin ja onko kustannuksista pyydetty arviota useammalta kuin yhdeltä taholta,

millaisiin työmääräarvioihin hankkeen eri osa-alueiden kustannukset perustuvat, miten näihin työmääräarvioihin on päädytty ja onko niistä pyydetty arviota useammalta kuin yhdeltä taholta,

onko hankinnassa ajateltu hyödyntää muiden maiden jo tekemää työtä ja toteuttaa Suomessa käyttöön otettava sovellus näiden avoimen lähdekoodin hankkeiden pohjalta,

onko hankinnassa tutkittu vaihtoehtoa, jossa hankitaan jonkin muun EU-maan jo tuottama sovellus sellaisenaan ja lokalisoidaan se Suomeen, sekä tämän vaihtoehdon kustannuksia ja toteutusaikaa,

onko hankinnassa tutkittu hankintayhteistyötä muiden EU-maiden kanssa sekä tämän vaihtoehdon kustannuksia ja toteutusaikaa,

onko hankinnassa selvitetty sovelluksen yhteensopivuutta muissa EU-maissa käytössä olevien sovellusten kanssa, jotta muiden EU-maiden kansalaisten liikkuminen Suomessa tai Suomen kansalaisten liikkuminen muissa EU-maissa voidaan huomioida,

onko hankinta tarkoitus kilpailuttaa hankintalain, hankintadirektiivin ja käyttösojimusdirektiivin vaatimukset huomioiden,

onko hankinnassa varmistettu, että hankeonsultti tai toteuttaja eivät pyri paisuttamaan hanketta ja sen kustannuksia, jakamalla konsultointi ja vaatimusmäärittely taholle, joka toimii itsenäisesti, eikä tämä taho tai mikään sen intressitaho voi osallistua projektin muiden osa-alueiden urakkakilpailutuksiin ja

onko sovellus taustajärjestelmiseen tarkoitus toteuttaa kokonaisuudessaan avoimen lähdekoodin sovelluksena, jonka omistusoikeus on Suomen valtiolla ja josta saadaan riittävä dokumentaatio, jotta sovelluksen käytöstä ei tarvitse maksaa lisenssimaksuja ja ylläpito voidaan kilpailuttaa erikseen?

Helsingissä 8.5.2020

Kaisa Juuso ps
Arja Juvonen ps
Minna Reijonen ps